

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 16 (1988/1989)

Številka 3

Strani 146-147

Peter Legiša:

**PROFESOR IVAN VIDAV – ČASTNI ČLAN SLO-
VENSKEGA DRUŠTVA MATEMATIKOV, FIZIKOV
IN ASTRONOMOV**

Ključne besede: novice, matematika, slovenski matematiki, biografija, Vidav Ivan.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/16/930-Legisa.pdf>

© 1988 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

PROFESOR IVAN VIDAV – ČASTNI ČLAN SLOVENSKEGA DRUŠTVA MATEMATIKOV, FIZIKOV IN ASTRONOMOV

Profesor Ivan Vidav je osrednja osebnost slovenske povojne matematike. Več desetletij je s poučevanjem, raziskovanjem, pisanjem knjig in vzgojo novih srednješolskih in univerzitetnih učiteljev utiral pot razvoju matematičnih znanosti pri nas. Vsem, ki so v tem času študirali na matematičnem oddelku (in nekaterih drugih tehničnih smereh), njegovih zaslug skoraj ni treba predstavljati – tako očitne so in splošno priznane.

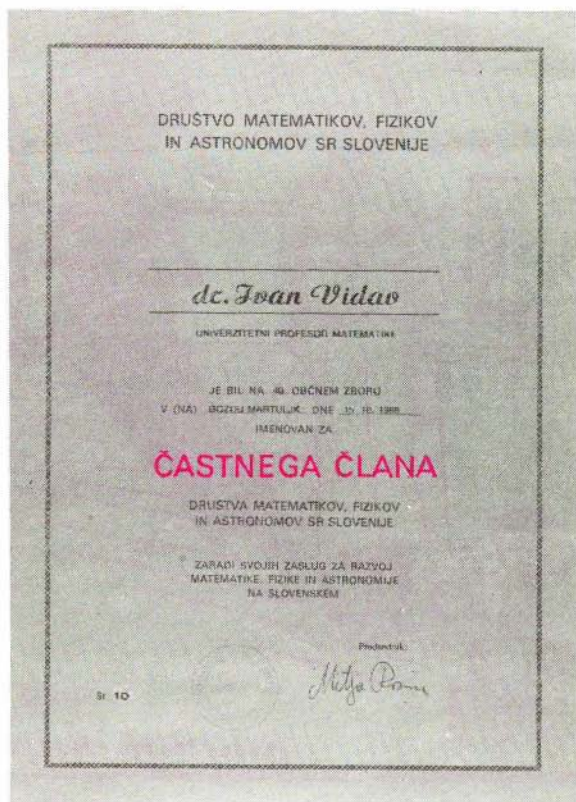
Širša javnost pa o vsem tem morda ni najbolj seznanjena. Glavni vzrok za to je že kar prislovična skromnost profesorja Vidava. Prav ta nam je preprečila, da bi letos skupaj praznovali njegovo sedemdesetletnico. Ivan Vidav se je namreč rodil leta 1918 na Opčinah nad Trstom. Klasično gimnazijo je končal v Mariboru (kamor so se v času fašizma zatekle mnoge primorske družine). Leta 1941 je diplomiral na ljubljanski univerzi. Že mesec dni kasneje je obranil doktorsko disertacijo, pri kateri mu je bil mentor znani matematik Josip Plemelj. Leta 1946 je postal docent, leta 1953 pa redni profesor na oddelku za matematiko ljubljanske univerze. Dolga leta je bil predstojnik tega oddelka. Pred dvema letoma je odšel v pokoj, vendar kot zaslužni profesor še naprej predava našim študentom matematike na dodiplomskem in podiplomskem študiju.

Profesor Vidav je znanstveno deloval na več področjih, kar je danes že redkost. Njegova disertacija obravnava snov, s katero se je proslavil tudi Josip Plemelj. Pozneje se je Vidavovo zanimanje preusmerilo na nova področja matematične analize in algebre. Odkril je več izrekov; nekateri se zdaj po njem tudi imenujejo. Leta 1970 je profesor Vidav prejel Kidričevo nagrado za delo iz matematične fizike, povezano z nekaterimi problemi jedrske fizike.

Neizbrisen vpliv profesorja Vidava na slovensko matematiko kaže tudi podatek, da je bil mentor kar petnajstim doktorantom. Toliko in še več ljudi je vpeljal v znanstveno delo in jim v ta namen našel plodne teme na najrazličnejših matematičnih področjih.

Profesor Vidav je znan tudi kot odličen pisec knjig. Njegova Višja matematika I je doživela mnogo ponatisov. Zelo uporabljan univerzitetni učbenik je tudi njegova Algebra. Javnosti je predstavil življenje in delo svojega učitelja Josipa Plemelja. Največ Vidavovih knjig pa obravnava teme s podiplomskega študija. Mladim bralcem priporočam knjižico Števila in matematične teorije ter Rešeni in nerešeni problemi matematike (zbirka Sigma), ki ne zahtevata posebne matematične izobrazbe in sta prava mala bisera.

Kot predavatelj je profesor Vidav vzor. Zmeraj je odlično pripravljen, zapiskov skoraj nikoli ne uporablja. Dokaze podaja kolikor mogoče kratko in

enostavno, pri odgovorih poslušalcem pa zmeraj pride do izraza jasnost in hitrost njegove misli.

Končno naj povem, da je profesor Vidav tudi prijeten sogovornik, ki zna s primerne oddaljenosti ocenjevati položaj okrog nas in tudi dlje od nas.

Profesor Vidav je največji del svojega življenja posvetil matematiki. Njegova delavnost in požrtvovalnost sta že obrodili lepe uspehe in tudi priznanja (Avnojska nagrada leta 1981, Žagarjeva nagrada leta 1988). Profesor Vidav je redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Z željo, da bi nam in matematični vedi še mnogo dal, se tudi ta zapis pridružuje čestitkam ob profesorjevem življenjskem jubileju in imenovanju za častnega člana slovenskega Društva matematikov, fizikov in astronomov.

Peter Legiša